

STYRESAK 06/15

FORHOLDET TIL UBEMANNA MUSEER

Går til

Styrets medlemmer

Styremøte

26. februar 2015

Saksbehandler

John Olsen, Klaus Olesen

Saksfremlegg

Styret ba i møtet den 09.12.14 om en redegjørelse for fylkets «ubemanna museer» og forholdet deres til Vest-Agder-museet. Da spesielt med tanke på om det var reist spørsmål rundt mulig konsolidering eller tettere samarbeid.

Innledningsvis er det verd å nevne at både begrepene «ubemanna museer» og «små og ubemanna museer», som ofte brukes om disse samlingene, kan være misvisende. Flere av samlingene (Tingparken, Kulturtorvet på Vigeland, Minne osv.) har fast ansatte. Spennet er imidlertid stort, fra større samlinger med fast åpningstid, kommunalt eide og drevne foretak, til små private samlinger eller samlinger drevet og eid av mindre venneforeninger osv. En mer korrekt samlebetegnelse vil kanskje være «ikke konsoliderte museer og samlinger».

I og med at denne gruppen museer er så sammensatt, er det også vanskelig å lage en komplett oversikt. Når museet lyser ut støtte, eller tilbud om rådgivning, går dette derfor både til de samlingene/museene vi tidligere har hatt kontakt med og til kommunene, som vi antar har den beste kjennskapen til forhold i egen kommune, samt Agder historielag.

Nedenstående oversikt bygger på en sammenstilling av de samlingene/museene VAM har hatt kontakt med, og Vest-Agder museums lag sin oversikt. VAM yter årlig et tilskudd til museer eller andre etter søknad. Potten til fordeling lyses ut i desember hvert år og fordeles i januar/februar. I 2015 var det kr. 200 000 totalt til fordeling.

I tillegg til økonomiske bidrag til ulike prosjekter, bidrar også museet med faglig rådgiving innenfor et bredt spekter av ulike tema. Det arrangeres også kurs hvor de ikke konsoliderte museene inviteres med. Til sist har museet også bygd opp en utskriftstjeneste og en materialebank, hvor de andre museene kan få levert sterkt rabatterte tjenester eller låne utstyr. Sistnevnte vil også være et fokusområde fremover.

Navn	Mottatt økonomisk støtte siste tre år	Mottatt faglig bistand siste tre år Kolonnen er ikke utfylt	Kontakt ang. konsolidering eller tettere samarbeid
Bommen elvemuseum Vennesla skole- og bygdemuseum	X		
Fjotland Museum og Bygdetun	X		
Flekkerøy historielags museum	X		
Førlands museum			
Gamle Kvinesdal kraftstasjon	X		
Hægebostad bygdemuseum	X		
Hægeland Bygdemuseum			
Klokkergården Bygdetun og Lyngdal Misjonsmuseum	X		
Knaben Gruvemuseum	X		
Knut Sand Bakkens samlinger			
Kultursenteret Søgne Gamle Prestegård			
Kystmuseet Fedrenes Minne	X		
Lamerika AS, Brooklyn square	X		

Lindesnes bygdemuseum, Kulturtorvet	X		
Lindesnes kystkultursenter	X		
Lista fuglestasjon			
Lista Naturmuseum	X		
Lister Utvandreremuseum			
Lyngdal landbruksmuseum	X		
Marnardal Museum	X		X
Minne Åseral kultursenter,	X		X
Porsmyr bygdetun	X		
Sirdal Fjellmuseum			X
Spilling rivefabrikk			X
Stiftelsen Det gamle posthuset	X		
Stiftelsen Øie mølle	X		
Stiftelsen Steinsfoss tømmerrenne			
Stampebekken kraftstasjon			
Sveindal museum	X		
Sykehusmuseet			
Søgne zoologiske museum	X		
Søgne bygdemuseum	X		
Tingvatn fornminnepark og besøkssenter			X
Thaulows hus			
Tor Konstalis samlinger			
Torridal lokalhistoriske museum			
Tveit bygdemuseum			
Utsikten, Kvinesdal			

Øvrebø gamle prestegård			
-------------------------	--	--	--

Nærmere om de museene/samlingene som har tatt kontakt ang. konsolidering eller tettere samarbeid

Sirdal fjellmuseum

Det var kontakt i forbindelse med etableringen av Vest-Agder-museet i 2006/07, men uten at dette medførte noe mer forpliktende samarbeid. I 2014 tok Sirdal kommune på ny kontakt i forhold til muligheter for en konsolidering, hvilke gevinster dette kunne gi (faglige og økonomiske), samt hvilke økonomiske forutsetninger som eventuelt måtte legges til grunn for en konsolidering.

Sirdal kommune skulle komme tilbake om de trengte mer informasjon, eller om man ønsket å gå videre med saken. Det har ikke vært tatt ny kontakt fra kommunens side.

Minne kultursenter

Minne var et viktig punkt i arbeidet til «regional museumsformidler», som var et prosjekt frem til og med 2013. Prosjektet ble ikke videreført. Det har vært videre kontakt i forhold til faglig bistand. Det har også vært kontakt med daglig leder på senteret i forhold til ønske om et tettere samarbeid/mer fast faglig bistand. Dette har ikke vært drøftet med Åseral kommune, og det har heller ikke vært sett på økonomiske forutsetninger/konsekvenser. Vest-Agder fylkeskommune og VAM har i sine diskusjoner drøftet muligheter for en felles faglig styrking/bistand mot Minne, Tingparken og på sikt Høgtun som en mulig realistisk modell. Samtalene har kommet for kort til at det har vært aktuelt med en styresak.

Tingparken

Eierne av Tingparken (Hægebostad kommune og Vest-Agder fylkeskommune) ønsker et tettere engasjement fra VAM i forhold til Tingparken. Det gjelder primært bistand i forhold til markedsføring, samt innhold/formidling. Styret for Tingparken har vært involvert i forhold til hva man ønsker at stedet skal være. Samtidig ser man at

økonomien på stedet ikke strekker til i forhold til den ønskede utviklingen. Det har vært flere møter mellom fylkeskommune, kommune og VAM på administrativt nivå, hvor mulige løsninger har vært diskutert. Til grunn ligger stedets behov for fagmiljø, bistand knyttet til formidlingsaktivitet og markedsføring, samt forutsetningen at VAM ikke kan gå inn med ressurser eller økonomi uten at dette følges opp med tilsvarende økning i tilskudd. Et mulig scenario som drøftes, er å videreføre dagens drift på samme nivå, men at det i tillegg opprettes en ny «utviklerstilling», ansatt i VAM (prosjektansatt), som skal bidra med nettverk til andre museer, være bindeledd inn i VAMs pedagoggruppe, samt bistå med å utvikle relevante formidlingsopplegg. Skal stillingen la seg finansiere, må den nok serve flere steder enn kun Tingparken, f.eks. også Minne og på sikt kanskje Høgtun.

Høgtun

I tilknytning til Høgtun er det igangsatt et treårig prosjekt som bl.a. skal se på utviklingsmulighetene for stedet. En person er tilsatt i en prosjektstilling i denne perioden. Blant forholdene som skal vurderes, er et eventuelt ønske om en fremtidig tettere kobling mot VAM. Prosjektet er eid og drevet frem av kommune og fylkeskommune. Museet har vært involvert i diskusjonene rundt innholdet i prosjektet og deltar på relevante møter.

Spilling rivefabrikk

VAM fikk i september 2014 en henvendelse fra eierne og venneforeningen om å "innlemme fabrikk i VAM organisasjon/administrasjon". Det ble vist til en tidligere kontakt. Det ble gjennomført et møte for å klarlegge ønsker, behov, samt eventuelt finansielt grunnlag. Det var ikke aktuelt med overgivelse av eierskap. Kunnskapen om produksjonen og noe omvisning drives nå på dugnad. Det ble i møtet vist til at en overtakelse av ansvaret nødvendigvis måtte følges opp med tilsvarende økte tilskudd til å dekke videre vedlikehold, drift og formidling på stedet. Det ble også vist til at styret skulle ha en orienteringssak om flere slike henvendelser i løpet av første halvdel 2015 og at spørsmålet ville bli presentert for styret da.

Oppsummert har VAM et samarbeid med mange av de ikke konsoliderte museene. Økonomi og personalressurser strekker imidlertid ikke til i forhold til ønskene og forventningene fra mange lag og foreninger. Sett i forhold til hvor det vil være mulig å finansiere en ekstra innsats, så vil dette trolig være Tingparken, Minne og event. på sikt Høgtun. Administrasjonen ser ikke at VAM pr. i dag har ressurser til å gå tungt inn på Spilling.

VAMs arbeid med faglig rådgivning videreføres på dagens nivå. Det samme gjelder utlysningene av økonomisk støtte. Denne støtteordningen er utvidet f.o.m. 2015, med tanke på hvem som kan søke støtte.

Forslag til vedtak

1. Styret tar saken til orientering.
2. Administrasjonen arbeider videre med muligheten for en "utviklerstilling" ut fra hvor det vil være mulig å finne finansiering for denne.
3. Styret ser ikke å kunne gå videre med å innlemme Spilling rivefabrikk i Vest-Agder-museet ut fra de nåværende økonomiske forutsetningene.

Vest-Agder-museet IKS